

**בְּתִיב, בַּיּוֹמָה דְּעֲאֵלָת בְּלָה לְחוֹפָה, וְשִׁבְינֶתָּא דָא
הִיא בְּלָה.**

אתִי מַלְבָּנוֹן תְּבוֹאי, מַאֲתָר בֵּי מַקְדְּשָׁא דְלָעִילָא.
תְּשֻׂרִי מַרְאֵשׁ אָמָנה, מַרְיִישָׁא דְמָאוֹן.
מַרְאֵשִׁיהָזָן דְבָנִי מַהְיִמְנוֹתָא. וּמְאוֹן נִגְהָוּ. יַעֲקֹב
וּבָנוֹי. **מַרְאֵשׁ שְׁנִיר וְחַרְמוֹן,** דְאַיְנוֹ עֲתִידִין לְקַבְּלָא
אָוּרִיתָא דִילִי, מַטוֹּרָא דְחַרְמוֹן, וְלְאָגָנָא עַלְיִהוּ
בְּגַלְוָתָהָזָן. **מַמְעוֹנוֹת אָרִיוֹת:** אַלְיָן אַיְנוֹ עַמְּיוֹן עַזְבָּדִי
עַבּוֹדָת כּוֹכָבִים וּמְזֹלֹות, (נ"א בְּנֵי נְשָׂא רַמְהִימָנִיתָא) דְדָמִין
לְאָרִיוֹתָא נְגָמְרִין, דְמַעֲגִין לְהָזָן בְּכָל פּוֹלְחָנָא
דְקָשִׁין.

רַבִּי אָבָא אמר, **אתִי מַלְבָּנוֹן בְּלָה וְנוֹ.** וּכְיַי מַלְבָּנוֹן
אַתָּה, וְהָלָא לְלַבָּנוֹן עֹזָה. **אָלָא** אמר רַבִּי
אָבָא, **בְּשַׁעַתָּא דְגַחְתָּא שִׁבְינֶתָּא לְמַצְרִים,** נְחָתוֹ

לשון הקודש

רַבִּי יְהִירָה, מָה זה שְׁבָתוֹב (במדבר) וַיְהִי הַתּוֹרָה שְׁלִי מַהְרָ חַרְמוֹן, וְלַחֲנָן עַלְיָהּם
בַּיּוֹם כְּלַת מְשָׁה? בְּתוֹב בְּלָה, בַּיּוֹם
שְׁנִכְנָסָה בְּלָה לְחוֹפָה, וְשִׁבְינָה זוּ הַבָּלָה.
אתִי מַלְבָּנוֹן בְּלָה – מָמְקוֹם בֵּית
הַמַּקְדֵּשׁ שְׁלֹמְעָלָה. **תְּשֻׂרִי מַרְאֵשׁ אָמָנה**
– מַרְאֵשִׁים שֶׁל מי? **מַרְאֵשִׁים שֶׁל בְּנֵי**
הָאָמָנה, וְמי הם? יַעֲקֹב וּבָנוֹי. **מַרְאֵשׁ**
שְׁנִיר וְחַרְמוֹן – שָׁם עֲתִידִים לְקַבְּלָ אֶת

בָּהִדָּה שְׁתֵּין רְבוֹא שֶׁל מְלָאכִי הַשְּׁرָת, וּקְוִידָּשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּקָדְמִיתָא הָדָא הָוּא דְבָתִיב, (מיכה ב') **וַיַּעֲבֹר מַלְכָם לְפָנֵיכֶם וְה' בֶּרֶאשֶׁם.**

רַבִּי יַצְחָק אָמַר, אָתִי מַלְבָּנוֹן בְּלָה, דָא אִיהִי שְׁכִינַתָּא. אָתִי מַלְבָּנוֹן תְּבָאֵי, מְאַתֵּר בֵּי מִקְדָּשָׁא דְלֻעִילָא. תְּשׂוּרֵי מִרְאֵשׁ אָמֵנה, מְאַתֵּר בֵּי מִקְדָּשָׁא דְלֻעִילָא, וּמְאַתֵּר בֵּי מִקְדָּשָׁא דְלַתְתָּא דָאָמַר ר' יְהוָדָה, מַעוֹלָם לֹא זוּה שְׁכִינַתָּא מִפּוֹתָלָא דְמַעֲרָבָא, דְבֵי מִקְדָּשָׁא, דְבָתִיב, (שיר השירים ב') הַגָּה זֶה עֹמֶד אַחֲרֵ בְּתִלְנוֹ. וְהַזָּא רָאשׁ אָמֵנה לְכָל עַלְמָא. מִרְאֵשׁ שְׁגִיר וְחַרְמוֹן מְאַתֵּר אָוֹרִיָּתָא נְפִקָּת לְעַלְמָא, וְלַמָּה. לְאָגָנָא עַל יִשְׂרָאֵל, מִמְעֻונּוֹת אֲרִיוֹת: אַלְיִין עַמִּין עַזְבִּי עַבּוֹדָת כּוֹכְבִים וִמְזּוֹלָת. ר' יַיְדָן אוֹמֵר, מִמְעֻונּוֹת אֲרִיוֹת: אַלְיִין אִינְזָן תְּלִמְידִי

לשון הקידוש

שָׁאָמַר רַבִּי יְהוָדָה, מַעוֹלָם לֹא זוּה שְׁכִינַה מְבָטֵל הַמְּעָרָבִי שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שְׁכִתּוֹב (שרוט) הַגָּה זֶה עֹמֶד אַחֲרֵ בְּתִלְנוֹ, וְהַזָּא רָאשׁ אָמֵנה לְכָל הַעוֹלָם. מִרְאֵשׁ שְׁגִיר וְחַרְמוֹן – מִמְקֹום שְׁחַתּוֹרָה יָצָא לְעוֹלָם, וְלַמָּה? לְהַגְּן עַל יִשְׂרָאֵל. מִמְעֻונּוֹת אֲרִיוֹת – אַלְיִין עַמִּין עַזְבִּי עַבּוֹדָת כּוֹכְבִים וִמְזּוֹלָת. רַבִּי יַיְדָן אוֹמֵר, מִמְעֻונּוֹת אֲרִיוֹת – אַלְיִין תְּלִמְידִי חַכְמִים שְׁעוֹסְקִים

שְׁכִינַה לְמִצְרָים, יַרְדוּ עַמָּה שְׁשִׁים רְבוֹא שֶׁל מְלָאכִי הַשְּׁרָת, וְהַקְרֹושׁ בְּרוֹךְ הוּא בְּרָאָשָׁונָה. זֶה שְׁכִתּוֹב וַיַּעֲבֹר מַלְכָם לְפָנֵיכֶם וְה' בֶּרֶאשֶׁם.

רַבִּי יַצְחָק אָמַר, אָתִי מַלְבָּנוֹן בְּלָה – וְהִי שְׁכִינַה. אָתִי מַלְבָּנוֹן תְּבָאֵי – מִמְקֹום בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שְׁלַמְעָלה. תְּשׂוּרֵי מִרְאֵשׁ – מִמְקֹום בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שְׁלַמְעָלה וּמִמְקֹום בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שְׁלַמְטָה.

חכמים, דעסקי באורייתא במעונות המדרשות, וbatis בגסיות, לאין ארינו ונמרים באורייתא.

רבי חייא הוה יתיב קמיה הרב שמעון, אמר ליה, מה חמת אורייתא לממי בנוי דיעקב, לאין טרייסר בקדמיתא, ולברתן בן שבעים דבטיב, (בראשית מ"ו) כל הנפש לבית יעקב הבהה מצרימה שבעים. ומאי טעמא שבעים ולא יתר. אמר ליה, לךיל ע' אומין, לאין בעלמא, לאין הו אומה יהידאה לךיל כלhone.

וთנו אמר ליה, תא הוי, קלדייטין רנחרין (נברין) ענפין יתבין במטליגיון, (נ"א במטוליה) ממנן על שבעין עממין, נפקין מטריסר גלייפין קטירין דאסתרון במטליגיון, למתקלן לאربع רוחי עלמא, חד הוא דבטיב, (דברים ל"ט) יצב גבולות

לשון הקודש

בתורה במעונות המדרשות ובתי בנסיות, שם אריות ונמרים בתורה. רבי חייא היה יושב לפניו רב שמעון, אמר לו, מה ראתה התורה למן את שפאים (שרים) ענפים יושבים במשעיהם (בצלם), ממנים על שבעים עמים, יוצאים מטריסר חיקות וקשורין שמסתוובים בمسעותיהם במשקל לאربع רוחות העולם. זה שפתותם (דברים כ"ג) בוגדים

עמים למספר בני ישראל. והיינו דכתיב, (זכריה ב') כי באربע רוחות השמיים פרשתי אתכם, לאחוזה דאיין קיימין בגין ישראל. באربע לא נאמר, אלא באربע. כמה דאי אפשר לעלמא بلا ארבע רוחות פק אי אפשר לעלמא بلا ישראל.

ויקם מלך חדש. (שמות א') ר' בא פתח (ישעה ל"ב) אשריכם זראי על כל מים משלייח רגלו השור והחמור, ובאיין איין ישראל, לקודשא בריך הוא אתרעי בהז מביל שאר עמיין, וקריב לון לנבייה, דכתיב, (דברים י"ד) ובק בחר יי' להיות לו עם סגוליה וגוי, וכתיב (דברים ל"ב) כי חלק יי' עמו יעקב חבל נחלתו, ישראל מתבדקין ביה בקדשא בריך הוא, דכתיב, (דברים ד') ואתם הדבקים ביה אליהם.

חיים כלכם (דף ו' ע"א) **היום.**

לשון הקודש

השור והחמור. אשריכם ישראל שהקדוש בריך הוא התרצה בהם מביל שאר העמים וקרב אותם אליו, שברובם (דברים ט') ובק בחר ה' להיות לו עם סגולה וגוי, וכתווב כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו. ישראל נדבקים בקדוש - ברוך הוא, שכתוב ואתם הדבקים בה' אליהם בלי ישראל.

לו יציב גבלת עמים למספר בני ישראל. והיינו שכותוב (זכריה ב') כי באربع רוחות השמיים פרשתי אתכם, להראות שם עומדים בשבייל ישראל. באربع לא נאמר, אלא באربע. כמה שאי אפשר לעולם בלי ארבע רוחות, פק אי אפשר יוקם מלך חדש. רבι בא פתח, (ישעה ל"ב) אשריכם זראי על כל מים משלייח רגלו

וַיָּעֶל דָא זְכָרִיאֵן אַיִלָה, בְגַין דָא יַעֲזֵן עַל
כָל מִים. מַאי עַל כָל מִים. דָזְרֵעֵן לְצְדָקָה,
וַיָּמָן דָזְרֵעַ לְצְדָקָה, בְתִיב בִיה (תהלים נ"ז) (הִרְאָה הוּא דְבָתִיב),
בַי גָדוֹל עַד שְׁמִים עַל כָל מִים הִרְאָה הוּא דְבָתִיב) (תהלים ק"ח) בַי גָדוֹל מַעַל
שְׁמִים חָסֶד, מַעַל שְׁמִים עַל כָל מִים אִיהוּ הָיוּ,
וַיָּמָן אִיהוּ מַעַל שְׁמִים. דָא עַלְמָא דָאָתִי. וַיַּשְׂרָאֵל
זְרֵעֵי זְרֵעָא עַל כָל מִים.

בְסֶפֶרֶא דָרְבָ יַיְבָא סְבָא הַכִּי אָמֵר, בְתִיב (דניאל ד)
בְגַוְרָת עִירֵין פִתְגָמָא וַיִּאמֶר קָדְישֵין
שְׁאַלְתָא, כָל דִינֵין דְהָאי עַלְמָא, וּכָל גָזְרֵין, וּכָל
שְׁאַלְתֵינוּ, בְלָהו קִימִי בְחֵד הַיכָלָא, דְתָפָנוּ תִירֵין
וַיְשַׁבְעֵין סְנַהְדרֵין מַעֲינֵינוּ בְדִינֵינוּ דְעַלְמָא. וְהַהְוָא
הַיְכָלָא אַקְרֵי הַיְכָל זְבוֹתָא, בְגַין, דְבָד דִינֵינוּ דִינֵא,
מַהְפָכֵין בְזִכְוֹתָא דָבר נֶש בְקָדְמִיתָא.

לשון הקורידש

וְלֹבֶן זְכָרִים הָם לְפָנָיו, מְשׁוּם שָׁהֵם
כְתֻוב (דניאל ד) בְגַוְרָת מְלָאכִים דָבָר,
וְזָרְעִים עַל כָל מִים. מָה זֶה עַל כָל מִים?
וַיִּאמֶר קָרוֹשִׁים שְׁאַלְתָה, וְמִ שְׂזָרֵעַ לְצְדָקָה,
הַזָּה וּכָל הַגּוֹרוֹת וּכָל הַבְּקָשׁוֹת, בְלָם
שְׂזָרִיעִים לְצְדָקָה, וְמִ שְׂזָרֵעַ לְצְדָקָה,
בְתֻוב בּוּ (תהלים נ) זֶהוּ שְׁבָתוּב בַי גָדוֹל עַל שְׁמִים. עַל כָל
מִים, זֶהוּ שְׁבָתוּב ((שם קח) בַי גָדוֹל מַעַל שְׁמִים
חָסֶד. מַעַל שְׁמִים, עַל כָל מִים הוּא הָיָה,
הַיְכָל נִקְרָא הַיְכָל הַזּוֹבָת, מְשׁוּם
שְׁבָשָׁרִינִים דִין, מַהְפָכִים בְזִכְוֹת הָאָרֶם
וַיַּשְׂרָאֵל זְרֵעִים עַל כָל מִים.
בְסֶפֶרֶו שֶל רְבָ יַיְבָא סְבָא בְךָ אָמֵר,

בְרָאשׁוֹנָה.

מַה דָלָאו הַכִי, בְּדֶרֶגָא דְהַהוֹא סְטוֹרָא אַחֲרָא,
דְתַפֵּן אִיהו אַתָר דְאַקְרִי חֹבֶ"ה, בְגִינַן דְבָל
עֻזְבָדוֹי דְהַהוֹא אַתָר, דְגַנְחָשׁ אַשְׁתָן זְנוּגִים, לֹא אִיהו
אַלָא לְמַהְפְכָא בְּחֹבֶה דְבָר נֶשׁ, וְלִמְלָשָׁן עַבְדָא
לְמַאיִיה.

אִינּוֹן דְהַיְבָלָא דְזִכּוֹתָא, אַקְרִיזָן מִים מִתּוֹקִים, מִים
צְלוֹלִין. אִינּוֹן דְהַיְבָלָא דְחֹבֶה, אַקְרִיזָן מִין
מִרְירִין, (בָמְדִבֵר ה) מֵי הַמְּפָרִים הַמְּאַרְרִים. בְּהַהוֹא
הַיְבָלָא דְזִכּוֹתָא, לֹא קִיְמִי אַלְיִין תָלָת: בְגִינַי, חַיִי,
וּמְזֹוגִי. וְלֹא בְּהַהוֹא אַתָר דְחֹבֶה, לֹא בִמִים מִתּוֹקִין
וַצְלִילָן, וְלֹא בִמִים מִרְירִין מַלְטִין.

וְעַל דָא, יִשְׂרָאֵל זָרְעֵי עַל כָל מִים, זָרְעָא קְדִישָׁא
דְאַזְלִידָו עַל כָל מִים, אִיהו, דְהָא לֹא גַבּוֹן
זָרְעָא דִילְהֹזָן אַלָא לְעַיְלָא. וְעַל דָא אַזְקָמוֹה מַאיִרי

לשון הקודש

מה שאין בן בדרגת אותו ה策 הآخر, המפרים המאררים. באותו היבל הזכות
שם הוא מקום שנקרא חוב"ה, משום שם עומדים שלוש אללה: בנים, חיים
ומזונות. ולא באותו מקום של נחש אשת
ונזונים אין אלא להפוך בחתתו של
האָרֶם, ולהלחשין עבד לאָדוֹנוֹ.

אותם של היבל הזכות נקראים מים
מתוקים, מים צלולים. אותם של היבל
החוּבָה נקראים מים מאררים, (במדבר ט) מים
לא גבון זרע שליהם אלא למצלחה. ולכון

מַתְגִּיתִין, בְּנֵי חַיִּים וּמוֹזָגִים, לֹא בְּזָכוֹתָא תְּלִיא מַלְתָּא,
אֶלָּא בְּמַזְלָא קְדִישָׁא תְּלִיא מַלְתָּא, וְאַתְרָ דָא עַל
כָּל מִיא אִיהוּ.

מִשְׁלָחִי רָגֶל הַשׂוֹר וְחַמּוֹר, דָלָא אִית לוֹן
בְּהַהוּא סְטָרָא בִּישָׁא בְּלֹום, וּמִשְׁדָּרוֹן
מִנִּיהוּ כָל חֻולְקִין בִּישָׁין, וּמַתְדִּבְקִין בְּהַהוּא סְטָרָא
טָבָא, דָכָל קְדוֹשִׁין עַל אַין, שׂוֹר וְחַמּוֹר פְדָ מַזְדִּוּנוּ
בְּחַדָּא, תְּרִין פָגָעִין בִּישָׁין אִינּוּ לְעַלְמָא. שׂוֹר:
סְטָרָא דְדִינָא קְשִׁיא אִיהוּ, וּמַתְדִּבְקִוִּתָא דְסְטָרָא
קְדִישָׁא אִיהוּ. חַמּוֹר: פְדָ אַזְדוֹג בְּחַדִּיה, דָא יְהוּ
מִסְטָרָא אַחֲרָא, תְּרִין פָגָעִין בִּישָׁין אִינּוּ לְעַלְמָא.

וְעַל דָא, שְׁמַעוֹן תְּקִפָא דְדִינָא קְשִׁיא הָוה בֵיהֶן
וּבְדָ מַזְדוֹג בְּלֹוי בְּחַדָּא, לֹא יְכַיל עַלְמָא
לְמַסְבֵל, וּבְגִין פָה, (דברים כ"ב) לֹא תַחֲרוֹשׁ בְשׂוֹר

לשון הקודש

פְּרִשְׁוֹה בְּעַלְיֵי הַמְשָׁנָה, בְּנִים חַיִם
וּמוֹזָגִים אֵין תְּקִבָר תְּלִוי בְּבוֹת, אֶלָא
הַדְּבָר תְּלִוי בְּמַזְלָה הַקְדוֹשָׁה, וּמִקּוֹם זֶה הוּא
עַל כָּל מַיִם.

מִשְׁלָחִי רָגֶל הַשׂוֹר וְחַמּוֹר, שָׁאֵין לְהָם
בָּאוֹתוֹ צָד הַרְעָבָלָום, וְשׂוֹלְחִים מִהָּם כָל
הַחַלְקִים הַרְעִים, וְנַדְבָּקִים בָּאוֹתוֹ הַצָּד
הַטוֹב שֶׁל כָל הַקְדָשָׁות הַעַלְיוֹנוֹת. שׂוֹר
הַאָחֶר, הָם שְׁנִי פָגָעִים רְעִים לְעוֹלָם.

וְעַל זֶה שְׁמַעוֹן הָהִיא תְּקִפָה הַקְשָׁתָה,
וּבְשְׁמַדוֹגָג עַם לְיִ בְּאַחֲרָה, לֹא יְכַל הַעוֹלָם
לְסַבֵּל, וּמְשׁוּם בָה (דברים כב) לֹא תַחֲרֵשׁ